

ВЕСЕЛКА

ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

THE RAINBOW

a children's magazine

РІК XXI

ЖОВТЕНЬ 1974

Ч. 10. (242)

РЕБУСИКИ

ЯКІ ЦЕ СЛОВА?

ПРИ 5; 100 ЛИЦЯ; 3 ЗУБ; ВІ 2 ГА; 3 ВОГА

ЯКІ ЦЕ РЕЧЕННЯ?

ШІ 2 ЛІНИ 3 МАЮТЬ БУДОВУ
100 Ю ПРИ 100 ЛІ

ЗАГАДКОВА ВІЗИТІВКА

П. ТУР

ХТО ЦЕ?

Хто носить гребінь, а ніколи не чешеться?

ХРЕСТИКІВКА

X - - - - -	Інакше — учень
X - - - -	Інакше — запорожець
X - - -	Хижий птах
X - -	Багато дерев
X -	Назва карти до гри

Букви на місці хрестиків дадуть назву Дому Науки.

ХТО Я?

Хоч у світі не буваю, то новин багато знаю,
І на столику лежу. Хто цікавий — розкажу.

ХТО ВОНА?

Суконок убрала триста,
А краса — зелено-чиста,
Ніжка — лиш одна.
Восени її зрубають,
На шматочки всю покрають
І у бочку поскадають...
Ну, вгадали, хто вона?

Б. Д.

„ВЕСЕЛКА” — ЧАРОДИКА

Гей, поштар іде,
„Веселку” несе!
Я „Веселці” дуже рада,
Бо вона моя розрада,
Вона мене навчає,

Вона мене забавляє,
Все розказує вона,
Ця „Веселка” дорога
Тож її ми любимо всі
І великі і малі.

ВИПРАВЛЕННЯ НЕДОГЛЯДУ

У вересневому числі „Веселки” у вірші Роляника „Діти люблять виноград” на сторінці 13-й, у правій колонці пропущено один рядок. Вірш повинен звучати так:

Дуже люблять діточки
Виноградні ягідки.
Рада Уля, радий Гнат,
Бо зривають виноград:
Десять в кошик, раз у рот —
Повний кошик вже от-от!

Роляник

Автора й читачів просимо вибачити!

Редакція

РОЗГАДКИ ЗАГАДОК У ЧИСЛІ „ВЕСЕЛКИ” ЗА ВЕРЕСЕНЬ 1974: РЕБУСИКИ: а) Підкова. б) Нарід. в) Підляшшя. г) На столі. МАГІЧНИЙ КВАДРАТ: мур, ухо, рог. ГРА СЛІВ: АННА, АГА, ЗАРАЗ, КОРОК, ОКО, РАДАР, СОС. Ці слова читані вперед і взад мають таке саме значення. КІТ, ЛІК, СКОК, ТАК, ЧПІ. Коли ці слова читати взад, вони матимуть інше значення: ТІК, КІЛ, КОКС, КАТ, ПІЧ. ЯКА ЦЕ КНИЖЕЧКА І ХТО ЇЇ АВТОР? Іван Франко — „Лис Микита”. ЗАГАДКОВА ВІЗИТІВКА: Читачі „Веселки”.

з кольоровими ілюстраціями виходить кожного місяця у Видавництві „Свобода” заходами Українського Народного Союзу. Редагус Колегія. Річна передплата становить у ЗОА — 5.00 доларів, у інших країнах — рівновартість цієї суми. Для членів УНС — 4.00 долари. Ціна окремого числа 50 центів. Ціна подвійного числа — 75 центів.

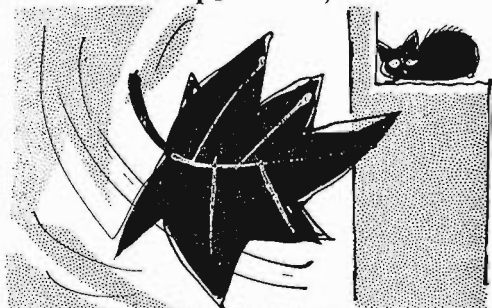
“THE RAINBOW” — “VESELKA”

Обкладинка роботи Романа Завадовича, мол.
Published monthly, except June to September Bi monthly
at Jersey City, New Jersey
81-83 Grand Street — Jersey City, N.J. 07303
Subscription \$5.00 per year. UNA members \$4.00 per year.
Entered as Second Class at Jersey City, N.J.

Ілюстрація на обкладинці:
Микола Бутович — Добродушки розмальовують осінь

КОТИК І ЛИСТОК

Вітерець листочок
На дворі котив,

На вікні коточок
Наш малий сидів.

Чує котик: нишком
Шось там шелестить...

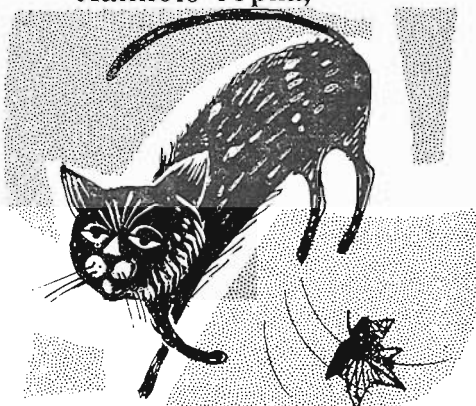

Думав котик — мишка,
Плиг — її ловить!

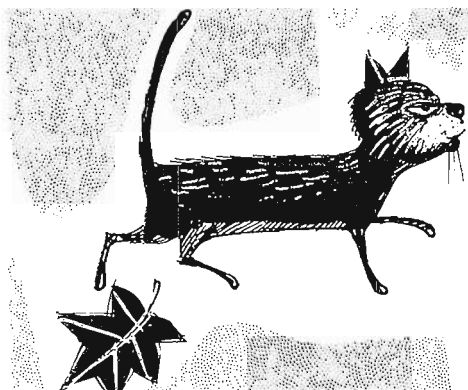
Упіймав, понюхав,
Підкидати став,

А воно безвухе
І нема хвоста.
Розглядає, що то,
Лапкою торка,

Потім дума котик:
„Мишка не така!”

Відійшов коточок,
Знахідку лишив.
Вітерець листочок
Далі покотив.

ПАПЕРОВІ ЗМІЇ

(Ілюстрація Миколи Бутовича)

МАРШОВО

НА ЛЕ - ВА - ДІ

ЧИЙ ЖЕ ЗМІЙ ЗЛЕ-ТИТЬ НАЙ - ВИ - ШЕ?

БІ - ЛЯ СТА - ВУ ЗБІГ - ЛИСЬ ДІ - ТИ

ЧИЙ З У - СІХ НАЙ - КРА - ЩИЙ ЗМІЙ?

НА ЗА - БА - ВУ, ХТО ВЕ - СТИ НАЙ -

ДВОЄ ВСІ
ПЕРШИЙ ДРУГИЙ
МІЙ! МІЙ! МІЙ! МІЙ!

КРА - ЩЕ ВМІ - Є ПА - ПЕ - РО-ВІ БИ-СТРІ

СКОРИШЕ

ЗМІ - І? МЧАТЬ - СЯ ЗМІ - І

ВСІ
ЯК ЗІР-ВАВСЯ БУ-РЕ-ВІЙ, СТРЕПЕ-НУВСЯ КОЖНИЙ ЗМІЙ.

На леваді біля ставу
Збіглись діти на забаву.
Хто вести найкраще вміє
Паперові бистрі змії?
Мчаться змії, як шалені:
Жовті, сині і зелені.

РА 1974
2880-4

І махають з висоти
Їх закручені хвости.
Вітер грає, вітер свище...
Чий же змій злетить найвище?
Чий з усіх найкращий змій?
Мій! Мій! Мій! Мій!

Як зірвався буревій,
Стрепенувся кожний змій.
Не питаючися, чий,
Всі сплелись в один сувій.

К. ПЕРЕЛІСНА

К. ПЕРЕЛІСНА

ПЕЧЕРИЧКИ

Вийду я гриби збирати —
Знаю, де вони й які,
Де лисички, де маслята,
Де товсті боровики.

А біленькі печерички,
Так не треба і шукать —
Від горбочка аж до річки
Купка в купочку сидять!

Лисичка — тут: назва гриба chanterelle;
маслята — гриби, також маслоки (butter-
mushrooms); боровик — гриб (edible boletus);
печериця — meadow-mushroom.

ГРУШКА

Грушка я, хоч невеличка,
Та солодка і м'яка,
І цвіла я, й наливалася,
І поспіла — глянь яка!

Понеси мене до мами —
Подаруночок зроби,
Хоч я знаю, що матуся
Всю мене віддасть тобі.

Грушка (pear) — овоч, що дозріває на
груші (pear-tree); наливатися — тут:
рости-дозрівати (to ripen); поспівати, по-
спіти — стати дозрілим (to get ripe).

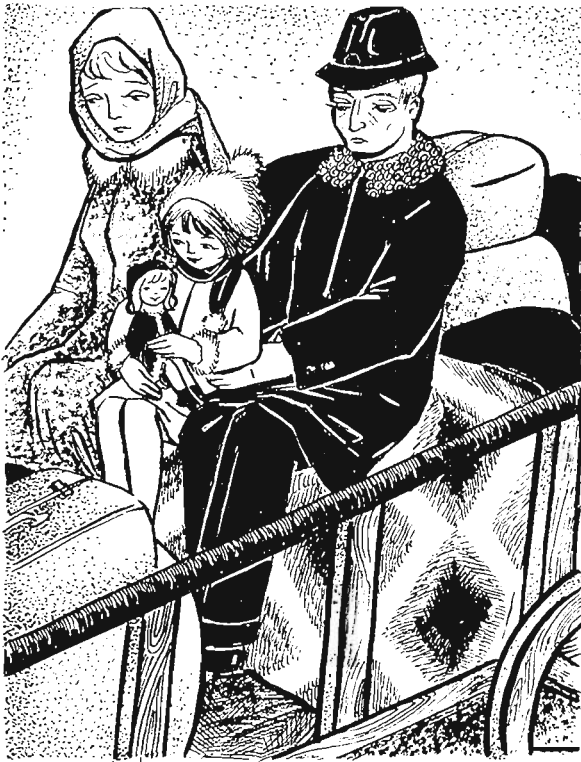

МАНДРІВКА ЛЯЛЬКИ МЕЛІ

(Оповідання)

6. УТЕЧА

Друга світова війна принесла тяжке лихо-ліття західнім землям України, де проживала Люба. Прийшли німці на зміну полякам, але сподіваної волі не було. Та горе на цьому не кінчилося. Найгірше наближалось, бо рознеслася між людьми жажлива вістка, що московсько-большевицькі війська мають зайняти всю Західню Україну.

Одним тільки раділа Люба: батько вернувся з німецького полону і був удома. Тепер уже він мав вирішувати, що робити — чи лишатися, чи після гірких переживань першої московської окупації в 1939 році кидати рідний край і втікати.

Люба стояла край дороги, придивляючись, як українські втікачі валка за валкою переїжджали зі сходу на далекий і невідомий Захід.

Після довгих нарад зі знайомими Любині батьки вирішили залишити рідне місто й утікати світ-заочі.

Одної ночі заїхав під Любину хату великий віз. Батьки повиносили речі, без яких і в дорозі годі обійтися. Люба не забула про свою ляльку, одягнула її в нову суконку, теплий плащик і взя-

ла з собою на віз. На возі примістилася між татом і мамою вдоволена, що будуть кудись разом їхати. Але ця втіха довго не тривала. Після довгої їзди дівчинка утомилась і задрімала. Віз торохкотів по битім шляху й котився все далі й далі.

Кожний день віддалював наших утікачів усе більше й більше від рідного дому. Врешті вони опинилися в Німеччині і зрозуміли, що таке чужина. Найгірше було з харчами. Батькам Люби доводилося витрачати багато часу, щоб щонебудь із своїх речей виміняти у німецьких селян за муку, сало, молоко. Набридло нещасним мандрівникам скитатися з міста до міста, з села в село. Всі прагнули десь зупинитися. А це не було так легко.

Любині батьки витратили багато часу, поки натрапили на німецьку господиню, що їх прийняла. Її чоловік був на війні, і вона сама господарювала. Це доводилося їй дуже тяжко, і вона мусіла шукати помічі. Коли ж батько Люби приобіцяв німкені помагати в господарстві, вона прийняла його родину до своєї хати.

Найбільше цим раділа Люба. Вона відпочила після безперервної їзди і почувала себе зовсім здоровою. Познайомилася з синком господині, малим хлопчиком Гансом того самого віку, що Люба.

Хлопчина показував Любі мамине господарство, а Люба хвалилася своєю мудрою лялькою, що вміла навіть говорити. Щоб переконати Ганса, що це правда, вона потягнула ляльчину петельку. Меля розплющила очі й заговорила дзвінким голосом: „Добридень, діти! Я завжди буду з вами, бо я теж люблю бавитися!” Але Ганс мало цим зацікавився. „Ляльки — це забава для дівчат”, — подумав хлопець. Він міг теж дечим похвалитися.

Ганс вийшов з мішечком зерна на подвір'я й почав його розсипати по землі. В одну мить, весело цвірінкаючи, позліталися пташки і заходились клювати зерно. Здебільша то були горобчики, яких так багато є і в Україні.

— Оці пташки мене не бояться, бо я не роблю їм кривди, — сказав Ганс. — Пташки цінять своїх добродійців і не бояться тих, хто ними опікується.

Ганс говорив до Люби німецькою мовою, яку

Люба вже трішки знала. Діти скоріше від старших вивчають чужу мову. Люба запам'ятала ще по дорозі чимало німецьких слів, бо була дуже уважливою й пильною дівчинкою. В цьому теж помагав їй Ганс, приносячи німецькі книжки й пояснюючи образки. Найбільше сподобалася Любі книжечка про дівчинку Гайді.

Люба навчилася від Ганса піклуватися маленькими пташками. Для них вона відкладала останки їжі, вибирала з яблук зеренця, опісля виходила на подвір'я й годувала пташок. Вони звичаїлися до дівчинки, кружляли над нею та співали-цвірінькали, як уміли. Так малий Ганс придбав собі нову товаришку для корисного діла. Гансова мати полюбила Любу й заопікувалася нею, як своєю дитиною.

Але одного дня впав на господиню тяжкий смуток: вона отримала урядову вістку, що її чоловік, а Гансів батько згинув на війні.

Люба також прийняла цю вістку із смутком. Вона прийшла до господині, щоб якось показати, що дуже її жалує, тільки не знала, як це зробити. Мовчки повела сумними очима по кімнаті. Німкеня зрозуміла, пригорнула Любу до себе й розплакалася.

Відтоді Люба стала для неї ще ріднішою. Господиня кожного вечора приносила їй та її батькам глек свіжого молока. Це був доказ її доброзичливості. Любині батьки помагали молодій німкені в господарстві. Навіть Люба пробувала чимнебудь їй допомогти.

А час не стояв на місці. Незабаром багато дечого змінилося. Німці війну програли, і в ті сторони, де перебувала Люба з батьками, прийшли американці. Вони заопікувалися українськими втікачами й почали забирати їх з німецьких таборів праці та від господарів до своїх таборів.

Батьки Люби покищо не користали з амери-

канської помочі. Німкеня робила все, щоб затримати їх біля себе. Тож Люба дуже втішилася, коли батьки погодилися святкувати Різдво Христове в матері Ганса. Ще більше втішилася німкеня. Вона вирішила зробити їм милу несподіванку, щоб таким способом віддячити їм за поміч у господарстві.

(Продовження буде)

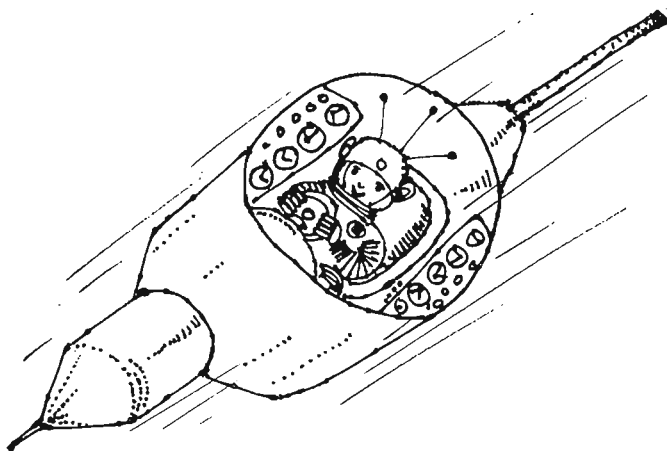
Пояснення-словничок: термосити — трясти, шарпати (to shake, to fess); ганчірка — шмат (rag); валка — група возів, авт, тощо (trains of wagons, cars etc., caravan, gang); глек — горщик, висока посудина з випаленої глини (jug, jar, pitcher, pot).

В. ВЕРОНІКА

АСТРОНАВТ

(Ілюстрація Богдана Божемського)

Добре бути астронавтом —
 Це не те, що мчатись автом,
 Це в ракеті полетіти,
 Місяць срібний освітити,
 Позбирати в торбу зорі,
 Наче срібні рибки в морі,
 І на землю прилетіти,
 Де живуть маленькі діти.

ШКОЛА ЧИ НЕ ШКОЛА?

Що це — школа чи не школа?
Всюди листя, піс довкопа,
А в пісочку на гапуззі
Совенятка, мипі друзі.
Коло них сидить сова,

Вчена птаха пісова.
Совеня газетку має,
Книжечку сова читає.
Повна книжечка казок,
Що сторінка — образок!

Роман ЗАВАДОВИЧ

ДЕ ВИ, ПТАШКИ?

Діти:

Де ви, пташки, що вліті на гапуззі
Співали дітям радісних пісень?
Ми часто вас спогадуємо в тузі
Тепер, в сумний осінній сірий день.

Пташки:

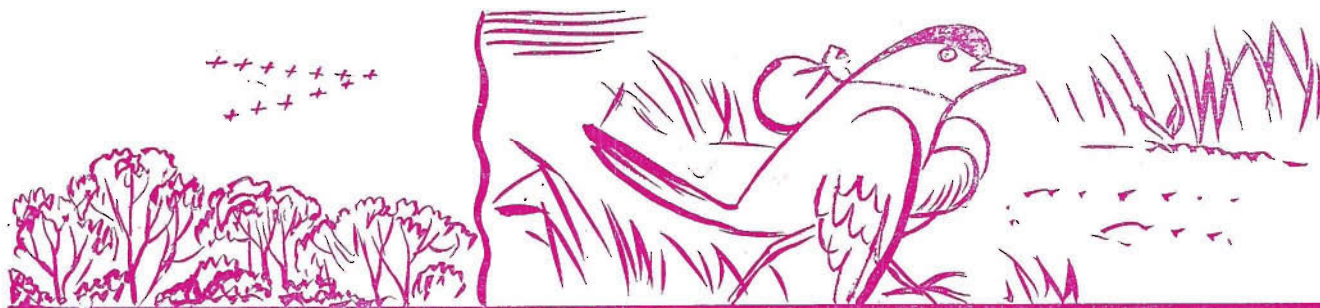
Нас пюта мачуха-зима прогнала
Із рідних гнізд в далеку чужину,
Щоб ми без дому зниділи-пропали,
Щоб ми забули радість і весну.

Та ми не пропадем зимі на втіху,
І серця нашого журба не з'їсть!
Щоночі ми снімо про рідну стріху,
Про рідні гнізда — ворогам на злість.

Ми знаємо: колись весна настане,
У зепень-квіти прибереться гай,
Тоді до вас з веселими піснями
Ми знов повернемось у рідний край.

ГОЦА ДРАЛА

Йшов королік поїд ліс,
Під крильцем торбинку ніс.

Вузлика поклав на спину,
А на нього — скатертину.

Спотикавсь, бідняга, прів,
На пеньку без сили сів...

Вийшла з хати Гоца Драла.
— А куди ти йдеш? — спитала.

— Час у вирій мандрувати,
Та не можу я літати.

Перебите крильце маю,
Що робити, я не знаю.

— Не журись! — сказала Гоца,
Попагати всім охоча.

Узяла пташка до хати:
— Будеш в мене зимувати.

Славні є у нас доктори,
Підлікують крильце хворе.

Жив королік в Гоци Драла,
Хоч морози лютували.

Доктор Шпак добре дбав
І крильце підлікував.

Гоца гостя доглядала,
З гостем на весну чекала.

ПРО ДРУКАРЯ ІВАНА ФЕДОРОВИЧА

„Книга вчить, як на світі жить”, — каже народне прислів'я. А в одній із найдавніших книг Руси-України, „Збірнику Святослава” з 1073 року, написано: „Як не буде корабля без цвяхів, так не буде праведника без читання книги”.

Від найдавніших часів книги були в особливій пошані серед нашого народу. Вони ж бо, з'явившись разом із християнством на Русі-Україні, були розсадниками освіти і Христової науки. Вони високо цінилися ще й тому, що їх було спочатку небагато, і далеко не кожний мав до них доступ. Було дуже мало учених мужів, що ці книги писали або перекладали з чужих мов. Обмаль було й тих, що їх переписували. Праця над книгами відбувалася в монастирях, а деколи на дворах князів. Для цього треба було не тільки знання, але й немалого труду та терпеливості, бо саме переписування і прикрашання одної книги тривало один-два або й більше років. Так було не тільки в старій Україні, але в цілій тодішній культурній світі.

Зміна на краще настала щойно в половині XV століття, коли німець Йоган Гутенберг у місті Майнці винайшов спосіб друкувати книги, використовуючи букви-черенки і друкарську машину. Цей винахід уможлиблював видати ту чи іншу книжку в більшій кількості примірників. Він поширився на сусідні з Німеччиною країни, а в Слов'янщині — на Чехію та Польщу. Перші друковані тексти, потрібні для православних церков на Сході Європи (отож і в Україні) видав у Польщі, в Кракові, 1491 року німець Швайпольд Фіоль. Його слідами пішов білорус Франц Скорина. У столичній місті Чехії, Празі, в роках 1517-1519 надрукував він дві книги — „Псалтир” і „Руську Біблію”. Потім переселився до Вільна, в Литві, там заснував друкарню і 1525 року видрукував книгу „Апостол”.

Однак, на появу першої книги, видрукованої в Україні, треба було ще почекати майже півстоліття. Одного дня 1573 року з'явився у Львові, найбільшій місті Західньої України, друкар Іван Федорович. Приїхав він сюди з Білоруси, з міста Заблудова, де був двір багатого вельможі Григорія Ходкевича. Той вельможа, що високо цинив науку, допоміг Федоровичеві та його спільникові

Петрові Мстиславцеві обладнати друкарню, і тут були видані друком дві книги — „Учительне Євангеліє” та „Псалтир”.

Однак, усім буде цікаво знати, яких то пригод зазнали Федорович і Мстиславець, поки приїхали до Заблудова. Зразу вони пробували друкувати книги в Москві, столиці московської держави. Це велике культурне діло не сподобалося тим, що на старий лад переписували церковні книги — московським монахам. Вони злякалися, що можуть утрати-

ти доорі прибутки, тож стали поширювати поміж народом думку, що друкування книг — це діло не Боже, а відьомські чари. Темні москвичі дали себе легко переконати. Гнівна юрба напала на друкарню і зруйнувала її, а разом з нею спалила майже всі примірники „Апостола”, що вже були видрукувані. Федорович і Мстиславець му- сіли втікати з Москви, бо їх життя було в небезпеці. Так вони опинилися аж за кордоном московської держави, в Литовсько-Руському князівстві, в Заблудові.

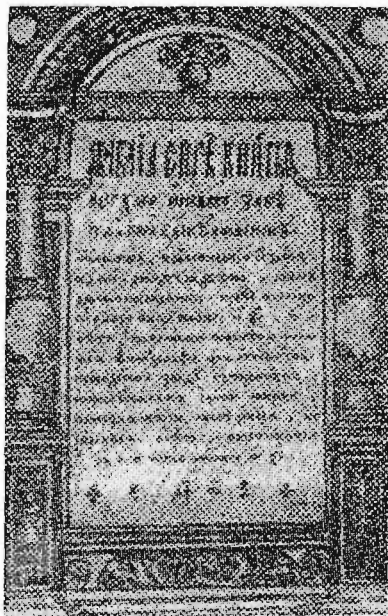

Львівський „Апостол”

Видав львівського „Апостола” Федорович дуже дбайливо, гарним друком, з численними ілюстраціями та прикрасами — дереворитами, гравюрами, ініціалами та заставками. Того самого року видав Федорович 40-сторінковий „Буквар”, перший підручник для навчання письма в цілій слов'янській світі. Саме тепер, у 1974-ім році, сповнилося 400 років від часу, як на українській землі появились дві перші друковані книжки. То

була велика культурна подія, бо лише відтоді книжки стали появлятися в більшій кількості й були доступні великій кількості читачів. Федорович і помер у Львові (6 грудня 1681 р.), видрукувавши перед тим у місті Острозі книгу „Новий Завіт” (1580 р.) і славу „Острозьку Біблію” (1581 р.). Їїго могла з надгробною плитою зберігаться ще й тепер на цвинтарі біля монастиря Отців Василіян.

„Острозька Біблія”

Почин Федоровича на полі друкарства знайшов численних наслідувачів. Незабаром обладнано друкарні і в інших містах України — Києві, Почаєві, Рогатині... Федорович перейшов до історії культури з почесною назвою „батька українського друкарства”, який, не жаліючи своїх сил і борючись з різними труднощами, як сам написав,

КУТИК ЮНИХ АВТОРІВ

КНИЖКО, МОЯ ТИ ПОДРУГО!

Люблю тебе, книжко, все моє життя, чи, вірніше, від раннього дитинства. Про це свідчать і мої фотографії. Коли переглядаю свій дитячий альбом, то завжди погляд зупиняється на фоті, коли я мала ще не повних два роки. Сиджу з великою книжкою в руках і тримаю її догори ногами. Я мала велике задоволення сидіти в тихенькому кутку і перегортати книжку з малюнками.

Велику роль в моєму дитинстві відіграла моя сестричка. І їй завжди буду вдячна за те, що зуміла навчити мене полюбити книжку.

Ще маленькою я безмежно любила слухати казки. І ця любов, напевно, дала можливість мені навчитися рано самій читати.

Письменником я хочу бути,
Згадати про все, що забуте,
Писати про все, що я зможу,
Щоб написане прочитав кожен.

Писати вірші для всіх
Про тварин, людей і світ.

А щоб гарно писати,
Я мушу якнайбільше читати

„розсівав духовне зерно по світу”. Але як автор „Букваря” він належить також до перших визначних учителів-педагогів.

Перші друковані книги в Україні мали, як бачимо з заголовків, релігійний зміст — Святе Письмо — Біблія, Псалтир (збірка старозавітних поезій-псалмів), Апостол (листи-посяння апостолів до перших християнських громад) тощо. Такі й подібні книги (наприклад, Життя святих) уважалися на той час найважливішими й найпотрібнішими, бо їх завданням було утверджувати й поширювати християнську віру і християнський спосіб життя. Тому тих, що писали, перекладали, переписували й читали книжки, називали „праведниками”, себто чесними, справедливими і пошаними людьми.

Пояснення-словничок: розсадник — 1. nursery, garden, 2. особа або річ, яка щонебудь поширює в своїм оточенні; черенки — вирзані з дерева або виліті з металу букви, вживані в друкарстві; примірник — екземпляр (copy); винахід — invention; Слов'янина — землі чи країни, заселені народами слов'янського походження; текст — те, що написано або надруковано (text, wording); вельможа — magnate, lord; прибуток — profit; відьомські чари — witchery, sorcery; юрба — crowd; заставка (в книжці) — illumination; гравюра — відбитка рисунка, вирізьблена на металевій плитці; дереворит — така сама відбитка, вирізьблена в дереві; ініціал — initial letter, перша буква, звичайно на початку розділу в книжці, оздоблена візерунком (design, pattern).

Найдорожчий дар — ти, моя неоціненна книжко!
Ти моя щоденна втіха. Зі мною ти в щоденній шкільній праці. З тобою я відпочиваю. Єдина ти дала мені можливість так щиро полюбити красне письменство.

Світлом і сонцем ти світиш народам,
Без тебе на світі була б темнота.
Ти мудра, і щедра, і щира для всіх.
Ти пестини і бавиш, як мати дитину.
Я суму з тобою не маю.
О книжко! Ти вірна подруга моя,
Як можу тебе не любити?

Ангеліна НОВОШИЦЬКА, 14 років,
Австралія

КИМ Я ХОЧУ БУТИ

Цікаві і мудрі книжки,
Що до знань покажуть стежки.

Як буду я книжку писати,
То буду її малювати.
Краса бо у книжці лежить
І хоче усіх просвітить.

Таня СТАВОВА, 11 років,
учениця 5-ої класи Рідної Школи
в Нобл Парку, Австралія

ЛИСИЧКА СЕСТРИЧКА

40. ЯКИЙ ЖЕ ТО МЕД СОЛОДКИЙ, А ЯКІ ТО БДЖОЛИ ГІРКІ

Надокучило лисичці, що все вона м'ясе їсть, а солоденького ніколи ще не куштувала. Схотілося медом поласувати.

— Піду, — каже, — до бджіл показати.

Пішла на пасіку та так любесенько перед вуликом сіла та лапку туди й засунула, щоб меду дістати. А бджоли того не люблять: як шугнуть із вулика, як кинуться на лисичку! Ех, як жутиться вона з пасіки! Утікає, тільки носом крутить та на бджіл нарікає:

— Ой, Божечку ж мій! Який же то мед солодкий, а які ж то бджоли гіркі!

Прибігла додому. Уся мордочка запухла, в голові гуде. Лежала-лежала, думала-думала, а меду таки хочеться.

— Піду, — каже, — до ведмедя. Впрошуся до нього жити. Він має меду багато.

41. ЛИСИЧКА — КУМА

Приходить лисичка до ведмедя.

— Ведмедику-братчику! Давай удвох жити! Я тобі за господиню буду.

— Давай! — каже ведмідь.

Ото й почали вдвох жити. Ведмідь піде на

здобутки, принесе м'ясива — є і йому й лисичці. Але тій усе меду хочеться.

— Піди та піди на пасіку, принеси меду!

Нема чого робити — приніс ведмідь і меду, аж два вулики.

— Оце, — каже, — один виїмо, а другий на зиму заховасмо.

Їли-їли та за скільки там часу і виїли весь мед. А той вулик на горішце заховали. Ведмідь же терпить, а лисичку кортить. Думала-думала, як би собі тим медом поласувати. Пішла б, так ведмідь зараз питає: куди та чого? От вона лежить та хвостиком стук-стук об стіну! Ведмідь питає:

— Хто то стукає?

— Та то стукають, мене в куми просять.

— Ну, то й піди, а я засну.

Пішла вона зараз на горішце до того вулика та й наїлася, скільки хотіла. Тоді вертається. Ведмідь прокинувся.

— Ну, як же твого хрищенника звуть?

— Та Початочком.

— Яке чудне ім'я!

— От, яке піп дав. Чого там чудне!

— Ну, гаразд.

На другий день знову лисичка лежить та стук-стук хвостиком об стіну.

- Зараз, сватуню, зараз! — каже лисичка.
 — А що то, лисичко? — питає ведмідь.
 — Та то мене знову в куми просять.
 — Ну, коли просять, то йди, а я засну.

Пішла вона знов до того вулика, та вже так, що малоощо в ньому й залилося. Вертається. Ведмідь прокинувся та й питає:

- Ну, як же твого хрищенника звуть?
 — Серединка.
 — Ото, я ще й не чував такого! — здивувався ведмідь.

— Що ти вигадуєш! — відказує лисичка. — Адже й свята Середя єсть!

— А може! — каже ведмідь. — Ну, нехай здорова росте!

На третій день лисичка лежить та знову стук-стук хвостом об стіну. Та й сама обзивається:

- Іду, сватоньку, йду!
 — Та що там знову? — питає ведмідь.
 — Хіба не чуєш? То мене в куми кличуть.

— Ото, як тебе часто в куми кличуть! — каже ведмідь.

- Е, бо мене люди люблять.
 — Ну, то йди!

Пішла, ввесь мед виїла, ще й вулик вилизала. Тоді прибігла, лягла та й лежить.

- Ну, як же твого хрищенника звуть?
 — Та як же? Останочок.

— Оце що! — здивувався ведмідь. — Такого імени ще й на світі не бувало.

— Що ти там вигадуєш! Хіба ти піп, що знаєш?

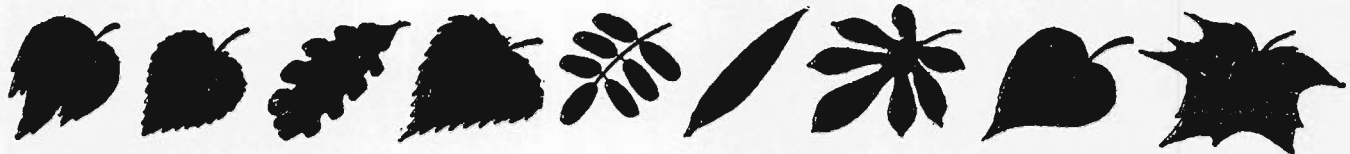
- Ну, нехай буде й так!

Пояснення-словничок: шугнути — кинути, вилетіти з шумом (to fly or soar powerfully, noisily); горіще — верхня частина хати під дахом (attic),

(Продовження буде)

Роман ЗАВАДОВИЧ

Ілюстрації Ніни МРИЦ

Г Р И Б И

Ув осінній сірий день
Ходять пісом Леся й Сень.

Тут, і тут, і там гриби
Поміж сосон і дубів.

За годиночку ще й пів
Повні кошики грибів.

Як зготують мама їх,
Буде юшечка для всіх...

Для дідуня й баби теж,
І для песика, егеж!

ХОДИТЬ ЯСЯ ПО ЛІСКУ

Ходить Яся по ліску
У біленьким фартушку.
Носить кошик у руках,
Викрикує „ох” і „ах”,
Бо грибів кругом, аж страх! –
Пнуться поміж мох.
Менший гриб зоветься Ах,
Більший гриб – то Ох.

Яся — ім'я дівчинки.

З ДИТЯЧОГО ЖИТТЯ

ШКІЛЬНЕ СВЯТО УКРАЇНСЬКОЇ КНИЖКИ
В СІДНЕЇ, АВСТРАЛІЯ

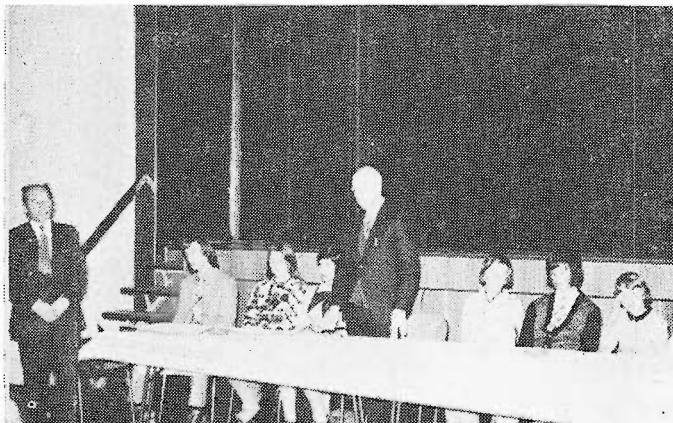

Фото Юрія Мішалова

Свято української книжки в Сідней відбулося 21-го липня цього року. Під час свята влаштовано продаж книжок, була також доповідь Дмитра Нитченка про поета Якова Щоголева з нагоди 150-річчя з дня його народження. На світлинні ліворуч голова Сіднейської громади І. Жестовський відкриває свято. За столом доповідач Дмитро Нитченко, учні школи українознавства та педагогічної школи, що супроводили доповідь читанням та деклямаціями поезій Щоголева. Починаючи зліва сидять: Юрій Сухенко, Мирося Івасик, Юля Базилицька, Василь Черванів, Мих. Саракула, Богдана Прудник та Гандзя Намурен. Доповідач закликав присутніх придбати книжки для себе та дітей. Кольпортер Н. Середюк та керівник школи імені книжниці Ольги Т. Корінець продали на 200 доларів книжок.

ДИТЯЧЕ СВЯТО В АСТОРІЇ, НЬЮ ЙОРК

Дошкільники в Асторії кожного року влаштовують у своїй світлинці свята з дуже цікавими програмами. Цього року програма була присвячена вшануванню Рідної Матусі. Відбулася вона в неділю 19 травня в залі парохіяльного дому. О годині 2-ій по полудні свято відкрила керівник дошкільних клас Анна Бідяк, привітавши дітей світлички, учнів нижчих клас школи українознавства і батьків, що зайняли місця за накритими білими обрусами столами. Слово про материнську любов виголосила директор школи українознавства Наталія Хоманчук, а після того діти виконали добре підготовану програму: деклямації гуртові й поодинокі, хоріві співи й дуети, сценки з життя звірят, весняні хороводи, гайки й народні танці. У підготованні програми, особливо пісень, допомагала учителька Анна Щепко.

Світличка в Асторії під проводом Анни Бідяк. Дівчатка в 1-му ряді: Мирося Явдошин, Аня Хоманчук, Аня Шкамбара, Наталя Дмитренко, Лариса Драган, Катруся Штогрин, Наталя Бройська, Адриянка Сляж і Мирося Микула. Хлопчики: І. Коваль, І. Шмотолоха, М. Романишин, Х. Воднар, М. Олійник, Р. Грицин, П. Голіят і М. Щепко.

Веселий нас рій дітей тішив серця присутніх.

Участь у святі брали всі діти дошкільця (їх призвище подані під світлинною), а також діти першої класи школи українознавства. Свято пройшло з успіхом. Буфет приготував комітет під проводом Олі Кухар і Віри Хоманчук.

Наталія Хоманчук

З М Е Р З

Учитель: Васильку, чому ти дрижиш? Тут тепло.
Василько: Я знаю, але на моєму завданні написане зеро.

ДОБРИЙ МАТЕМАТИК

Учень: Я розв'язав цю математичну задачу десять разів.

Учитель: Гаразд!

Учень: Ось тут десять моїх відповідей!

ЗАСЛУЖИВ НА КРАЩУ НОТУ

Петрусь: Я не думаю, що це моє завдання заслуговує на зеро.

Учитель: Я думаю так само. Але, на жаль, немає нижчих оцінок.

БОГДАН-СИЧОВИЙ СТІЛЕЦЬ

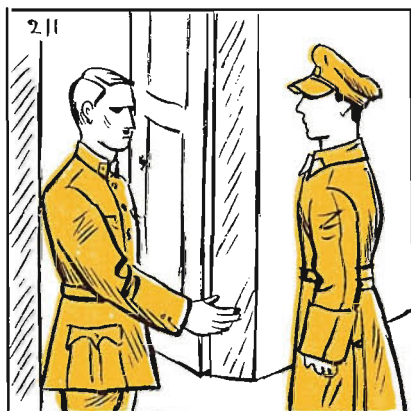
BOHDAN-SICHOVY STRILETS

ІСТОРИЧНА КАЗКА

UKRAINIAN TALE

РОЗДІЛ XVI: АРСЕНАЛ

CHAPTER XVI: THE ARSENAL

На другий день сказав Євген: — Арсенал треба здобути! Підеш туди, сотнику Богдане, з стрілецькою сотнею.

"The Arsenal must be taken", said Yevhen next day. "Captain Bohdan, you'll lead a Strilets company".

Грізно дивилися на Київ грубезні мур Арсеналу, фортеці червоних повстанців.

The thick walls of the Arsenal, a fortress of the Red guerillas, faced menacingly the city of Kiev.

Надвечір підійшов Богдан із своїми стрільцями під пам'ятник, що стояв недалеко Арсеналу.

In the evening, Bohdan and his soldiers approached a monument not far from the Arsenal.

— Чиї це гармати? — запитав Богдан оглядаючи широкі жерла.
— Тепер нічий! — відповів старшина гайдамаків.

"Whose guns are these?" he asked, examining the huge muzzles.

"Now they are nobody's," replied a Haydamak officer.

— Сотнику, там, за барикадою, скриньки з гарматними набоями! — рапортує молоденький стрілець.

"Captain, there's a box with shells behind the barricade," said a young soldier.

Нараз біля гармати з'явилася ставна постать генерала.

— Я Кирій, артилерист! — гукнув. — Подавайте набой!

Suddenly the tall figure of a general appeared near the cannon. "My name is Kyriy and I'm a gunner," he said. "Pas on the ammunition".

(Продовження буде)

(To be continued)